

Ex/Sans/PG/4.1E/2019

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2019

(2nd Year, 4th Semester)

SANSKRIT

Course : XVI / E

**[Select Post As'okan (Pre-Gupta) and Gupta
Inscriptions]**

Full Marks : 30

Time : Two Hours

The figures in the margin indicate full marks.

१। निम्नोक्तेषु पञ्च प्रश्नाः सुरगिरा देवनागर्या लिप्या समाधेयाः।

1×5=5

- (क) कर्पटिकेन भूमिक्रय इति विषयः कस्मिन् अभिलेखे कस्मिन् काले च प्राप्यते ?
- (ख) कुमारगुप्तसमकालीन-दामोदरपुर-ताम्रलेखद्वयानुसारेण विक्रीतौ द्वौ भूखण्डौ कुत्र आस्ताम् ?
- (ग) 'त्रिपिटक'-शब्दस्य कोऽर्थः ?
- (घ) कनिष्कस्य एकचत्वारिंशद्वर्षाङ्किते आराभिलेखे उल्लिखितौ मास-दिवसौ लिख्येताम्।
- (ङ) सारनाथलेखलब्धस्य 'चतुर्हि परिषाहि' इति शब्दबन्धस्य कोऽर्थः ?
- (च) दामोदरपुरलेखे 'नगरश्रेष्ठी' 'सार्थवाहः' च कौ आस्ताम् ?
- (छ) आरालेखे उल्लिखितः 'कइसर'शब्दस्य कोऽर्थः ?

[Turn over]

[2]

२। अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः। $5 \times 5 = 25$

(क) टीका कार्या। $2+1+2=5$

‘निखिलां पाह्येवमुर्वीमिति’ ; गौतमी बलश्रीः ;
‘सातवाहनकुल-यस-पतिथापन-करस’।

(ख) संप्रसङ्गं व्याख्या कार्या — $2\frac{1}{2}+2\frac{1}{2}=5$

(अ) अपीह लोके सकले सुदर्शनं पुमां हि दुर्दर्शनतां गतं
क्षणात्।

(आ) भवनमतुलं कारितं दीप्तरश्मेः।

(ग) सारनाथलेखानुसारेण कुतः आगताः कुषाणाः? ‘भिक्षुः बल’
इति जनस्य विषये अभिलेखेभ्यः का वार्ता प्राप्यते?
दानविषये खरपल्लानेन वनस्परेण च किं कृतम्? भिक्षुणा
बलेन कीदृशं दानं कृतम्? $1+1\frac{1}{2}+1+1\frac{1}{2}=5$

(घ) स्कन्दगुप्तस्य जुनागडाभिलेखे उल्लिखिताः म्लेच्छाः के
आसन्? सुराष्ट्रशासनाय कीदृशः गोप्ता प्रार्थ्यते नृपेण
स्कन्दगुप्तेन? कथमासीत् इयं प्रार्थना? $1+3+1=5$

(ङ) गिरिनगरशासनकार्ये कथं चक्रपालितः नियुक्त आसीत्?
सुदर्शनतडागस्य निर्माणेतिहासः वर्णयताम्। स्कन्दगुप्तकाले
तस्य संस्कारः केन प्रकारेण कृतः? $1\frac{1}{2}+2+1\frac{1}{2}=5$

(च) दामोदरपु-लेखानुसारेण कोटिवर्षस्य शासनप्रकारः
आलोच्यताम्। भूमिविक्रयविधिः कीदृशः आसीत्?
 $2\frac{1}{2}+2\frac{1}{2}=5$

[Turn over]

[3]

(छ) बहिर्देशनृपान् केन प्रकारेण विजितवान् समुद्रगुप्तः ?
एलाहाबादस्तम्भलेखानुसारेण समुद्रगुप्तस्य गुणा वर्णयन्ताम्।
अस्मिन् स्तम्भे अन्ये अभिलेखाः सन्ति किम् ?

$$1\frac{1}{2}+2\frac{1}{2}+1=5$$
